

OCDE recomanda României reîncadrarea finantelor publice pe o traiectorie sustenabila

Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE) recomanda României reîncadrarea finantelor publice pe o traiectorie sustenabila, avertizând ca, în absenta consolidarii fiscale, datoria publica ar urma sa creasca la niveluri nesustenabile în urmatoarele decenii.

"Desi înca moderata, datoria publica a crescut rapid de la criza financiara globala. Masurile fiscale de sprijin din timpul pandemiei au contribuit la sporirea gradului de îndatorare publica, dar evolutia a fost cauzata, partial, si de masurile expansioniste din trecut, inclusiv reforma pensiilor din 2019. Conform Planului National de Redresare si Rezilienta, autoritatile române au început o noua reforma a sistemului de pensii. Fara reforma, cresterea costurilor îmbatrânirii populatiei ar putea determina ca nivelul datoriei publice sa depaseasca 100% din PIB pâna în 2040, daca cresterea acestor costuri nu este compensata de masuri de consolidare", avertizeaza OCDE.

Mentinerea datoriei la un nivel prudent este cruciala pentru rezilienta economiilor care recupereaza decalajele, expuse la riscurile financiare globale. Aproximativ jumatate din datoria publica este denominata în valuta, si 40% este detinuta de non-rezidenti, expunând România la socurile adverse, în special în contextul sporirii instabilitatii pe pietele financiare. De departe costurile de împrumut ale României sunt cele mai ridicate din UE, din cauza primei de risc peste medie a tarii, ceea ce reflecta perceptia investitorilor privind situatia fiscala a României în raport cu alte tari din Europa, apreciaza institutia.

"Stabilizarea nivelului datoriei publice ca procent din PIB va necesita eforturi semnificative de consolidare. Guvernul intentioneaza o reducere progresiva a deficitului fiscal la 2,9% din PIB pâna în 2024, dar înca nu au fost clar identificate masurile compensatorii. Consolidarea ar trebui sa înceapa cu seriozitate din 2022, daca redresarea va fi atât de solida cum se estimeaza. Masurile care stimuleaza potentialul de crestere pot atenua presiunile fiscale. În special, cresterea participarii pe piata fortei de munca si reducerea muncii la negru pot extinde semnificativ baza impozabila. În paralel, România are spatiu masiv de manevra pentru îmbunatatirea veniturilor si eficientizarea cheltuielilor. Acestea pot fi realizate prin revizuirea sistemului de pensii, sporirea gradului de respectare a obligatiilor fiscale, în timp ce impozitele vor produce denaturari mai mici. Reformele fiscale pot ajuta la reechilibrarea cheltuielilor, spre masuri de sprijinire a cresterii, în timp ce este redus deficitul", considera OCDE.

O reforma completa a sistemului de pensii este planificata pâna la finalul lui 2022, obiectivul fiind îmbunatatirea sustenabilitatii financiare pe termen lung, a adecvarii si echitatii. Potrivit OCDE, fara reforma, cheltuielile cu sistemul public de pensii ar urma sa creasca cu aproximativ 5% din PIB pâna în 2030, din cauza masurilor votate în 2019, inclusiv revizuirea formulei de calcul a pensiilor, majorarea valorii punctului de pensie si planificata recalculare a tuturor pensiilor.

Veniturile fiscale sunt scazute din cauza gradului redus de respectare a obligatiilor fiscale si a nivelului scazut de impozitare. Marile reforme fiscale implementate din 2017, inclusiv reducerea TVA, a impozitului pe venit si a contributiilor la securitate sociala au redus semnificativ nivelul impozitelor. Se estimeaza ca recenta reforma a TVA va reduce veniturile cu aproximativ un punct procentual din PIB, avertizeaza OCDE.

"În pofida realizarii unor progrese în ultimii ani, eficienta fiscala este mult mai scazuta în România decât în tarile în OECD. Deficitul de încasare a TVA este cel mai ridicat din UE. Îmbunatatirea colectarii taxelor va genera resurse suplimentare semnificative, estimate la 2,5% din PIB daca eficienta este majorata la nivelul celorlalte tari din Europa Centrala si de Est", se arata în studiul OCDE.

Consiliul OCDE a decis, la data de 25 ianuarie 2022, sa faca primul pas în discutiile de aderare cu România, în

paralel cu Argentina, Brazilia, Bulgaria, Croatia si Peru. Din acest moment, se vor pregati foi de parcurs individuale, care vor prezenta termenii, conditiile si procesul de aderare, cu conditia ca tarile respective sa confirme adeziunea la valorile, viziunea si prioritatile reflectate în declaratia privind viziunea OCDE, facuta cu ocazia aniversarii a 60 de ani de existenta, si în declaratia din 2021 al Consiliului Ministerial.

Înfiintata în anul 1961, OCDE joaca un rol de consiliere pentru guvernele tarilor puternic dezvoltate în materie de politica economica, sociala si de guvernare. Cele 38 de state membre OECD detin împreuna aproximativ 60% din economia mondiala, 70% din comertul mondial si 20% din populatia lumii.